

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

ΣΧΟΛΕΙΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Τσάκωνα Σταυρούλα

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

THE 4CS: CREATIVITY, CRITICAL THINKING, COMMUNICATION AND COLLABORATION IN SCHOOLS (FLORENCE, 26-30/08/2019)

ΤΑ ΤΕΣΣΕΡΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ (4C's): ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ, ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ (ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ, 26-30/08/2019)

Φορέας: Europass Teacher Academy

- Δρ. Λαμπροπούλου Παρασκευή ΠΕ86 – Πληροφορικός
- Κ. Τσάκωνα Σταυρούλα ΠΕ88.01, ΠΕ04.01- Γεωπόνος , Φυσικός

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

Η ομάδα

4 Ισπανοί

2 Φινλανδοί

2 Ουγγαρέζες

1 Πολωνή

1 Βουλγάρα

2 Ελληνίδες

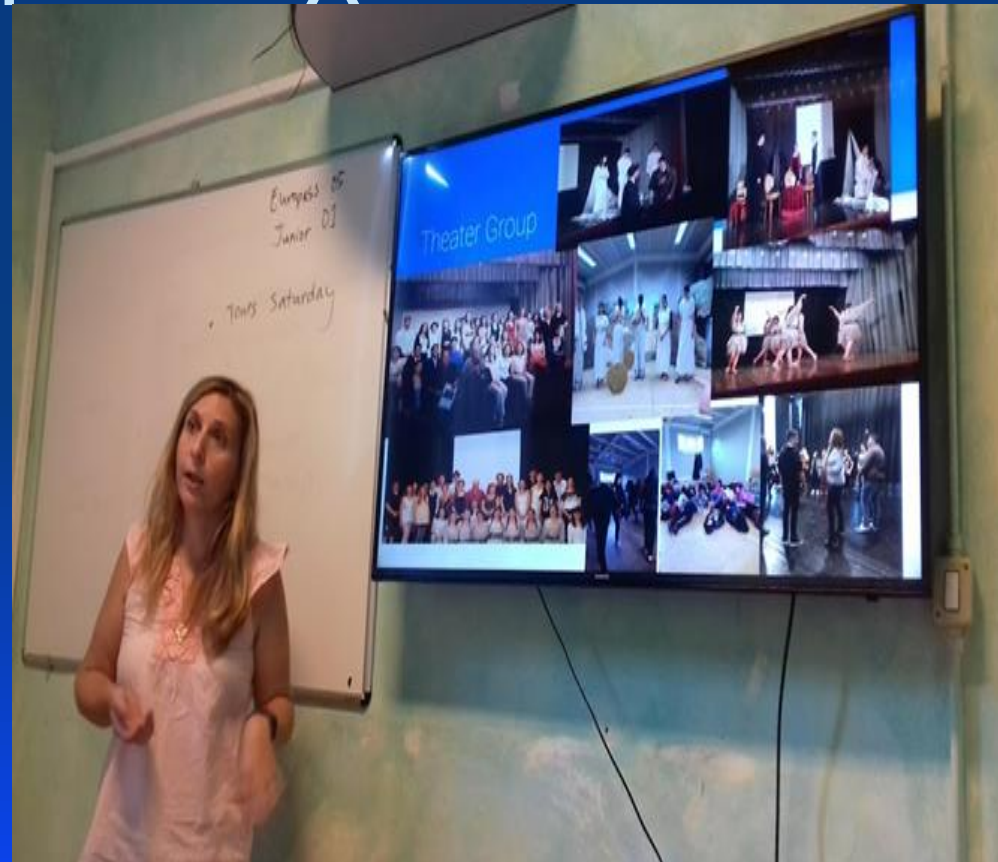

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν
IKY

Παρουσίαση του σχολείου

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

Βασικό συστατικό καθενός:

- Επικοινωνία: Η μεταφορά ιδεών
- Συνεργασία: Η εργασία με άλλους
- Κριτική σκέψη: Η επίλυση προβλημάτων
- Δημιουργικότητα: Η ανοιχτόμυαλη σκέψη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

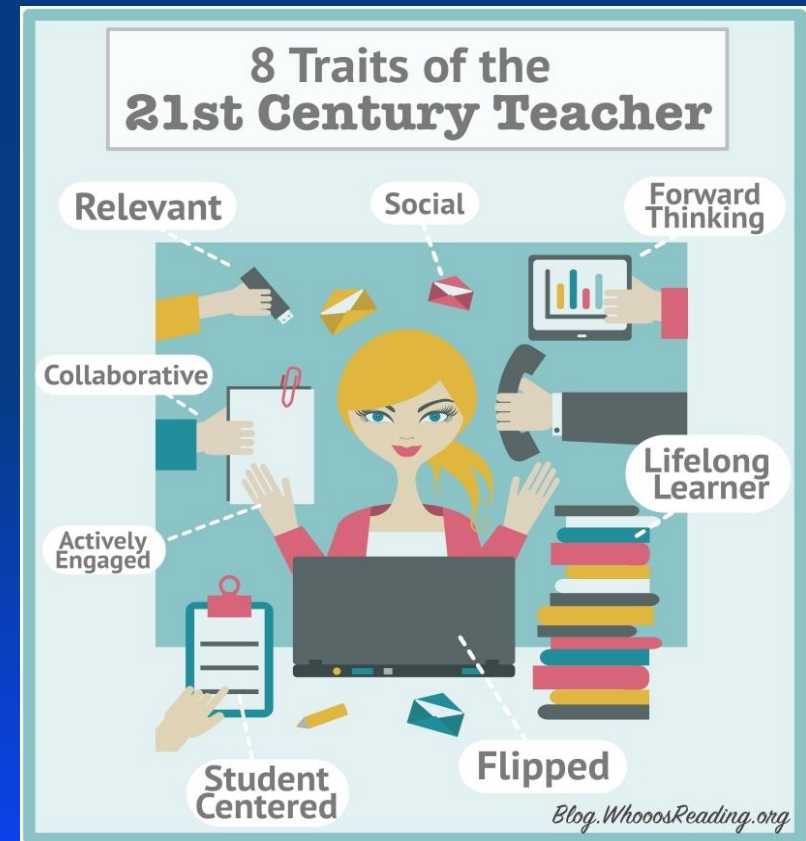
Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

Τα οκτώ χαρακτηριστικά του δασκάλου του 21ου αιώνα

- Κοινωνικός
- Προοδευτικός
- Δια βίου μάθηση
- Ανεστραμμένη μάθηση
- Μαθητοκεντρική μάθηση
- Ενεργός συμμετοχή
- Συνεργατικός
- Γνώστης του αντικειμένου

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

Δέκα χαρακτηριστικά της μαθητοκεντρικής μάθησης με βάση τα οποία οι μαθητές:

1. Εργάζονται σκληρότερα από το δάσκαλο
2. Μαθαίνουν από τους συνομιλήκους τους
3. Μαθαίνουν περισσότερο από τις εμπειρίες και την ενεργό συμμετοχή
4. Εφαρμόζουν τη νέα μάθηση στην πραγματική ζωή
5. Εμπλέκονται σε δραστηριότητες σε ζεύγη ή σε ομάδες και λαμβάνουν ανατροφοδότηση από τους συνομιλήκους τους

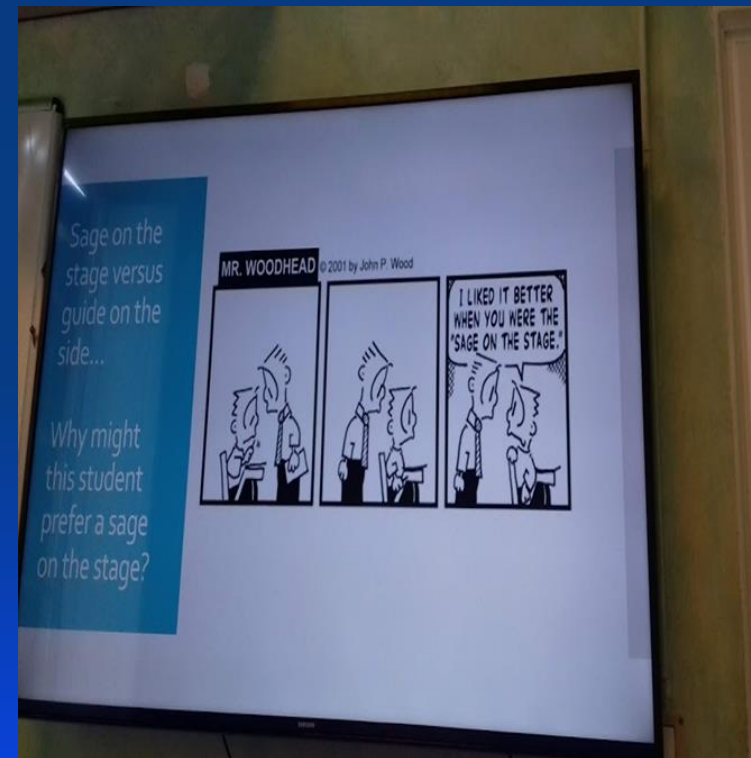
Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

Δέκα χαρακτηριστικά της μαθητοκεντρικής μάθησης με βάση τα οποία οι μαθητές:

6. Ενθαρρύνονται να εξηγούν τα θέματα για τον εαυτό τους και τους άλλους
7. Εμπλέκονται στην επικοινωνία και συνεργασία
8. Γνωρίζουν τι μαθαίνουν και γιατί
9. Χρησιμοποιούν τα δικά τους κινητά και τάμπλετς
10. Έχουν υψηλό βαθμό εμπλοκής στις αποφάσεις

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

Συνεργασία - επικοινωνία

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

Η εργασία στην τάξη μπορεί να πραγματοποιηθεί:

- Ατομικά
- Σε ζεύγη
- Μικρές ομάδες εργασίας (4-5 άτομα)
- Δύο ομάδες
- Όλη η τάξη

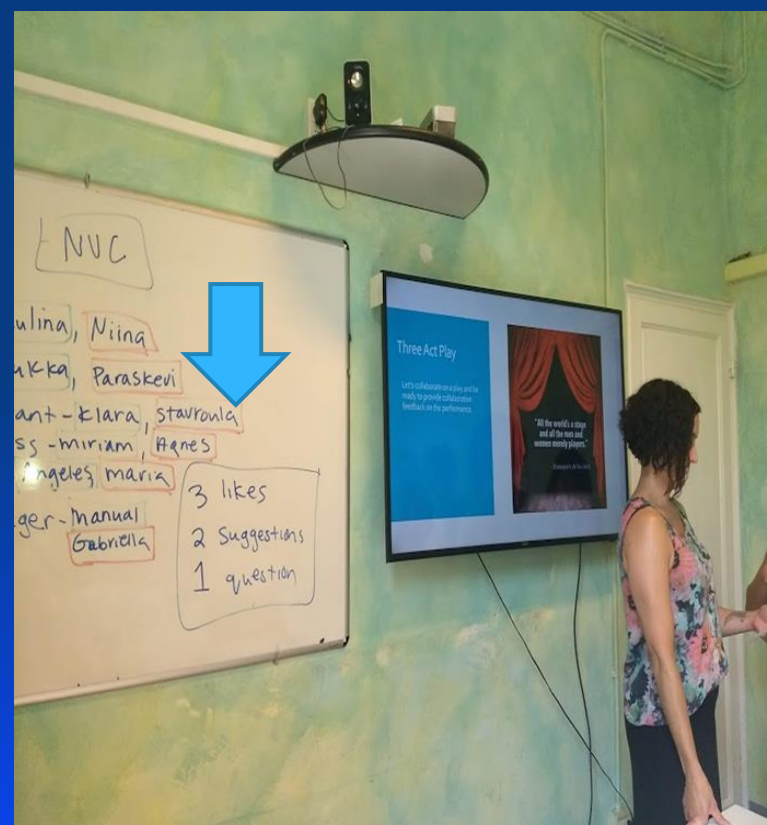
Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

Πρόταση για θετική ανατροφοδότηση

- Τρία σημεία που αρέσουν
- Δύο προτάσεις ευγενικά διατυπωμένες
- Μία ερώτηση

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

Το είδος της επικοινωνίας που λαμβάνει ο καθένας
ακούγοντας ή διαβάζοντας

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

Το είδος της επικοινωνίας που παράγει ο καθένας

Μιλώντας ή γράφοντας

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

Το 75% της επικοινωνίας μέσα στη μέρα είναι μη λεκτική. Η γλώσσα του σώματος είναι που «μετράει».

xchange
oche

Body Language
Do you agree?
What do you
look for in body
language?

IT'S WHAT YOU DON'T SAY THAT COUNTS!

LEARN TO READ AND INFLUENCE PEOPLE THROUGH
NONVERBAL COMMUNICATION.

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

Τα πιο συνηθισμένα λάθη που γίνονται όταν ακούμε κάποιον

- Ονειροπολούμε ή σκεφτόμαστε κάτι άλλο ενώ ο άλλος μιλάει
- Σκεφτόμαστε τι θα πει στη συνέχεια
- Κρίνουμε ότι λέει ο άλλος
- Ακούμε έχοντας ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα στο μυαλό

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

Επτά ενεργητικοί τρόποι να ακούμε τους άλλους

- Να είμαστε προσεκτικοί
- Να θέτουμε ανοικτές ερωτήσεις
- Να θέτουμε διερευνητικές ερωτήσεις
- Να ζητάμε διευκρινίσεις
- Να παραφράζουμε
- Να αποδίδουμε αντανάκλαση συναισθημάτων
- Να συνοψίζουμε

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

«Δεν ακούμε με πρόθεση να καταλάβουμε αλλά με πρόθεση να απαντήσουμε»

Listen with the
intent to
understand

Is this true?

Most people do not
listen with the intent
to understand; they
listen with the intent
to reply.

Words: Stephen R. Covey / Image: Mark Whiteley

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

We have two ears and one mouth
so that we can listen twice as
much as we speak.

Epictetus

«Έχουμε δύο αυτιά και ένα στόμα
έτσι πρέπει να ακούμε δύο φορές
περισσότερο από ότι μιλάμε»

Επίκτητος

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

I WORRY THAT FACEBOOK
IS KILLING MEANINGFUL
COMMUNICATION.

LIKE.

-brian.

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

Όλο το σώμα ακούει

- Μάτια: Κοιτάζουν τον ομιλητή
- Αυτιά: Και τα δύο είναι έτοιμα να ακούσουν
- Στόμα: Σιγή (όχι ομιλία, όχι θορύβους)
- Χέρια: Ακίνητα (δεμένα, στην τσέπη ή πλάγια)
- Σώμα: Στραμμένο στον ομιλητή
- Πόδια: Στο πάτωμα
- Μυαλό: Σκεπτόμενο ό,τι λέγεται
- Καρδιά: Ενδιαφέρον για αυτό που λέει ο άλλος

Whole Body LISTENING

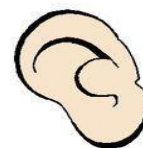
EYES

Looking at person talking

FEET

Quiet on the floor

EARS

Both ears ready to hear

BODY

Facing the speaker

MOUTH

Quiet (no talking, humming or making sounds)

BRAIN

Thinking about what is being said

HANDS

Quiet in lap, pockets or by side

HEART

Caring about what the person is saying

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

“
One of the
most sincere
forms of respect
is actually
listening to
what another
has to say.”

Bryant H. McGill
8 Jun 2014 6:53 am

- «Μία από τις πιο ειλικρινείς μορφές σεβασμού είναι να ακούς πράγματι αυτό που ο άλλος έχει να σου πει»

Bryant McGill

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

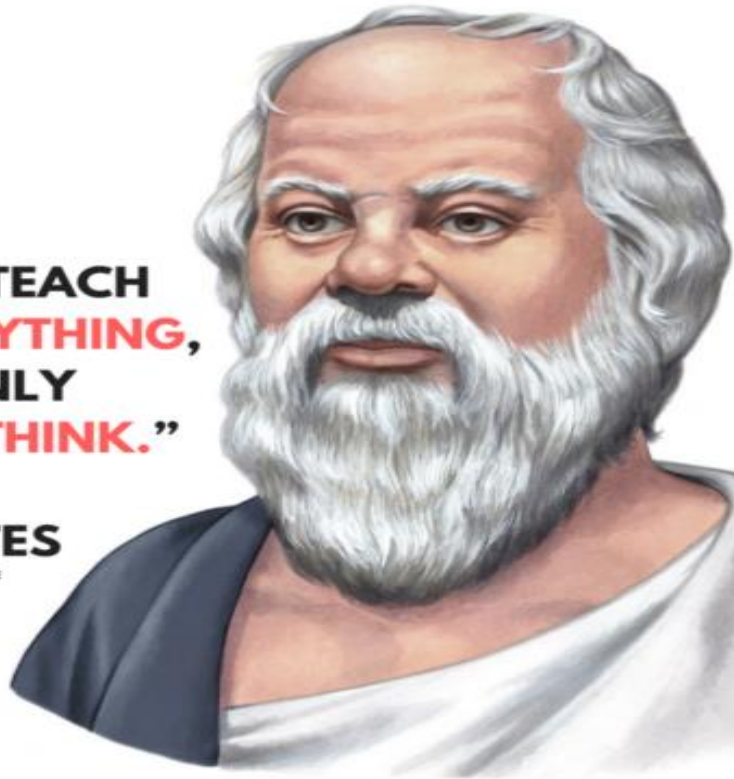
IKY

ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ

**“I CANNOT TEACH
ANYBODY ANYTHING,
I CAN ONLY
MAKE THEM THINK.”**

SOCRATES

POWERS.OF.KNOWLEDGE

- «Δε μπορώ να διδάξω σε κάποιον κάτι, μπορώ μόνο να τον κάνω να σκέφτεται»
Σωκράτης

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

Η κριτική σκέψη στην εκπαίδευση είναι ουσιώδης

- Οι μαθητές πρέπει να προετοιμάζονται για εργασίες που δεν υπάρχουν ακόμη
- Βελτιώνει την ευελιξία και τη μάθηση δεξιοτήτων των μαθητών
- Είναι η ουσία της Δημοκρατίας
- Κάνει την εκπαίδευση λιγότερο παθητική και περισσότερο διαδραστική
- Βοηθά τους μαθητές να εκφράζουν καλύτερα τις ιδέες τους
- Η κριτική σκέψη και η επίλυση προβλημάτων βοηθά την επόμενη γενιά να προσαρμόζεται καλύτερα στις αλλαγές.

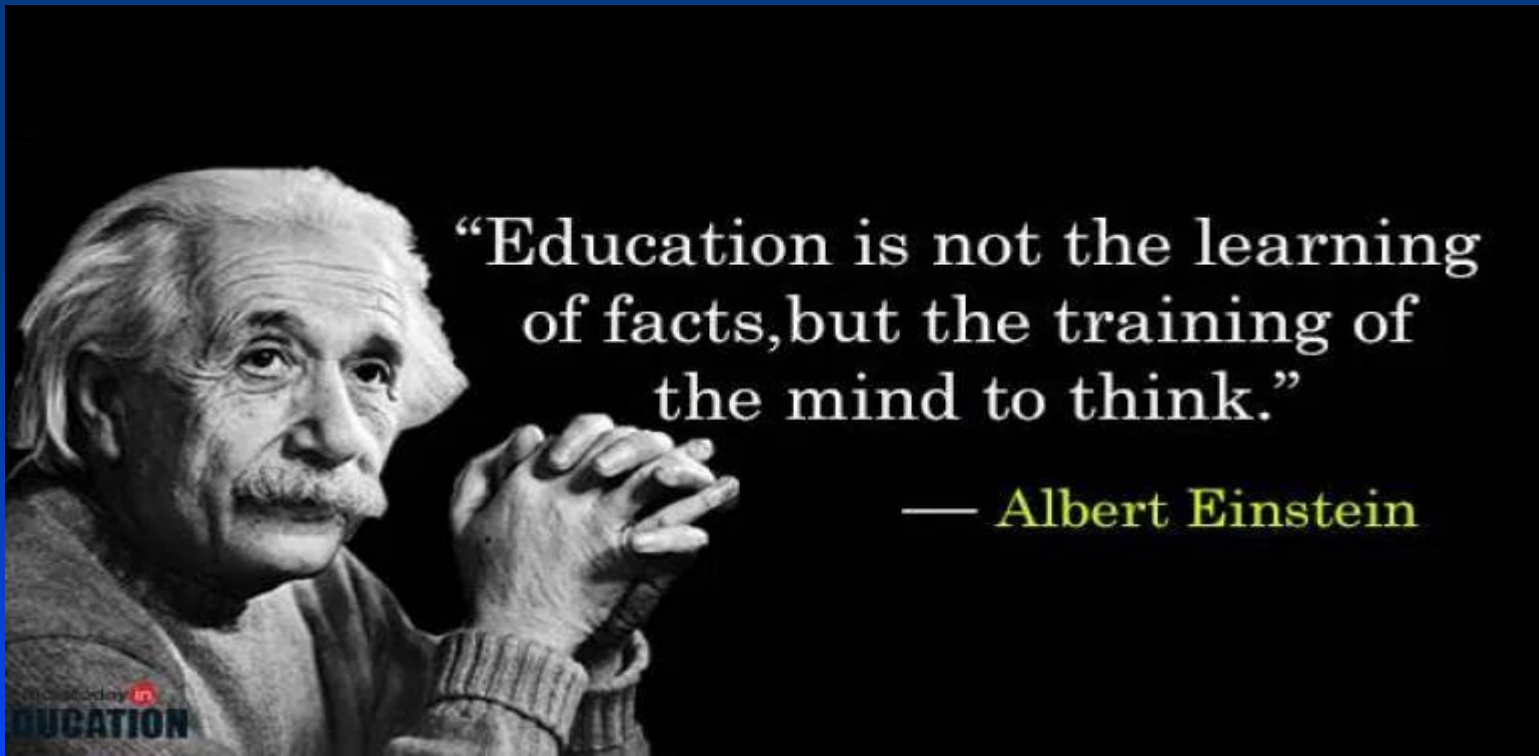

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

«Εκπαίδευση δεν είναι να μαθαίνει κάποιος τα γεγονότα αλλά να εξασκεί το μυαλό να σκέφτεται»
Albert Einstein

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν

IKY

Τρεις χρήσιμες ερωτήσεις για
ανθρώπους που σκέφτονται κριτικά:

Τι ακριβώς εννοείς...;

Τι αποδείξεις υπάρχουν...;

Ποιες είναι οι πηγές σου;

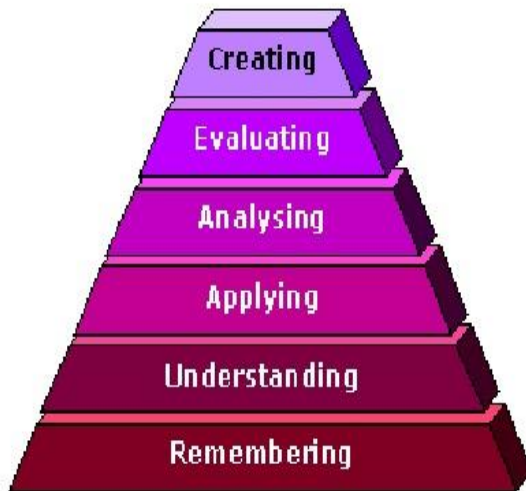
Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν
IKY

Ταξινόμηση δεξιοτήτων κριτικής σκέψης υψηλότερης τάξης σύμφωνα με το Bloom

Η νέα στοχοταξινόμια του Bloom

Δημιουργώ
Αξιολογώ
Αναλύω
Εφαρμόζω
Κατανοώ
Θυμάμαι

Έλενα Ελληνιάδου

CREATING

USE INFORMATION TO
CREATE SOMETHING NEW

*Design, Build, Construct,
Plan, Produce, Devise, Invent*

EVALUATING

CRITICALLY EXAMINE INFO &
MAKE JUDGEMENTS

*Judge, Test, Critique,
Defend, Criticize*

ANALYZING

TAKE INFO APART &
EXPLORE RELATIONSHIPS

*Categorize, Examine,
Compare/Contrast, Organize*

APPLYING

USE INFORMATION IN A NEW (BUT SIMILAR) SITUATION
Use, Diagram, Make a Chart, Draw, Apply, Solve, Calculate

UNDERSTANDING

UNDERSTANDING & MAKING SENSE OUT OF INFORMATION
Interpret, Summarize, Explain, Infer, Paraphrase, Discuss

REMEMBERING

FIND OR REMEMBER INFORMATION
*List, Find, Name, Identify, Locate,
Describe, Memorize, Define*

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν
IKY

Δραστηριότητες που προάγουν την κριτική σκέψη

- Παζλς, αινίγματα, μπερδεμένα κείμενα, μαθηματικά προβλήματα
- Καταιγισμός ιδεών, επίλυση προβλημάτων
- Εύρεση αιτιών, αποδείξεων, παραδειγμάτων και πηγών
- Σκεπτόμενοι αντικατοπτρίζοντας τη σκέψη του άλλου

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν
IKY

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν
IKY

Παραδείγματα εργασιών δημιουργικότητας

- Δημιουργικότητα σε συνδυασμό με επικοινωνία και συνεργασία: Καθένας λέει μία λέξη και δημιουργείται μία ιστορία
- Καθένας δημιουργεί μία ιστορία που βασίζεται σε μία εικόνα και ένα ερώτημα
- Καθένας γράφει ένα ποίημα με συγκεκριμένο τρόπο
- Συμπλήρωση ενός ποιήματος που είναι γραμμένο μέρος του
- Δημιουργική γραφή
- Ζωγραφική
- Δημιουργία κατασκευής σε ομάδες και παρουσίαση

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν
IKY

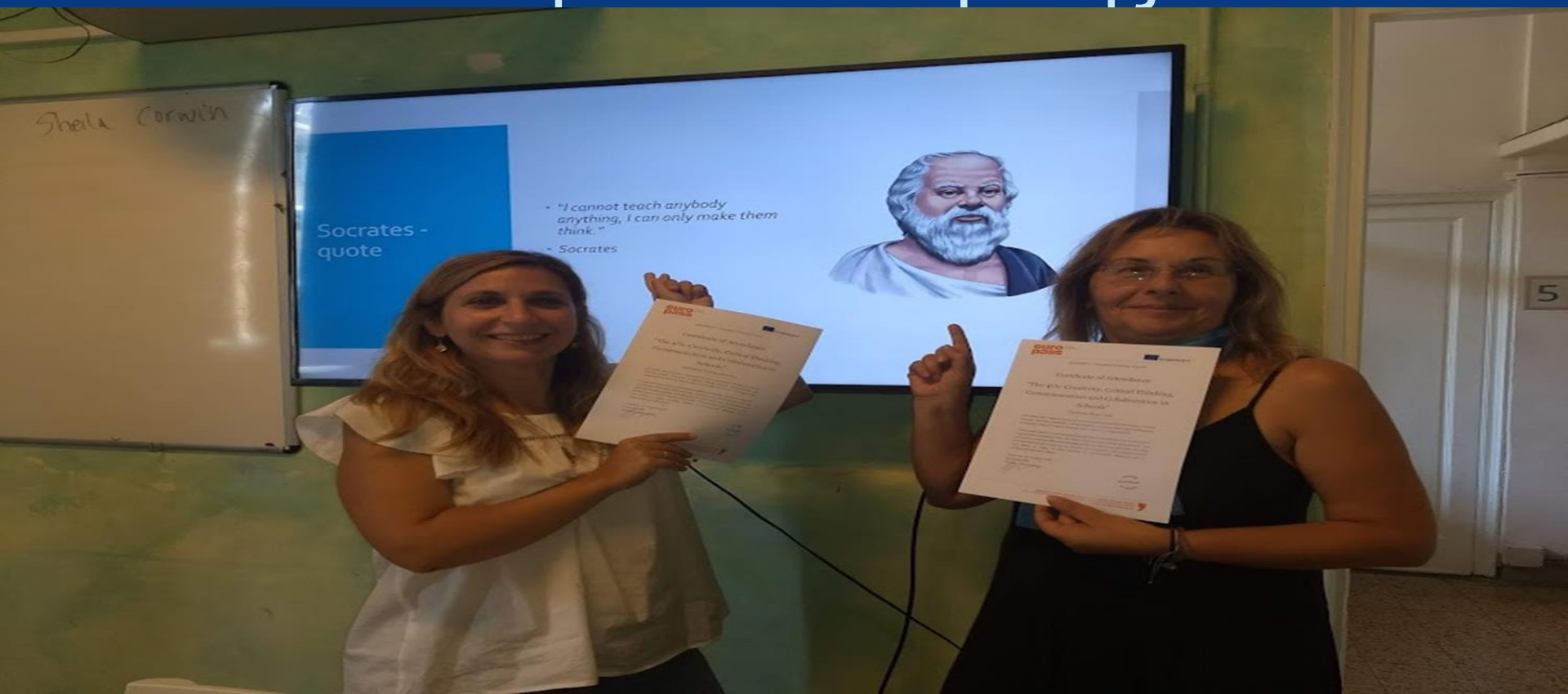

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν
IKY

«Δε μπορώ να διδάξω σε κάποιον
κάτι, μπορώ μόνο να τον κάνω να
σκέφτεται» Σωκράτης

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν
IKY

Ας δημιουργήσουμε...

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν
IKY

Μπορείς και εσύ να γράψεις ένα
ποιήμα με τίτλο «Ο Καϊάφας»

Καϊάφας

επίθετο **και** επίθετο

ρήμα επίρρημα

παρομοίωση

Μακάρι ή αν μόνο...

Erasmus+

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν
IKY

Κριτική σκέψη σχετικά με την τέχνη

- ✓ Τι μυστήριο έχει ο πίνακας;
- ✓ Τι θα ρωτούσες το ζωγράφο; (αν μπορούσες)
- ✓ Αν αυτός ο πίνακας είχε ηχητικά εφέ τι νομίζεις ότι θα ήταν;

